

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 11. do 20. junija 2016

Povzetek

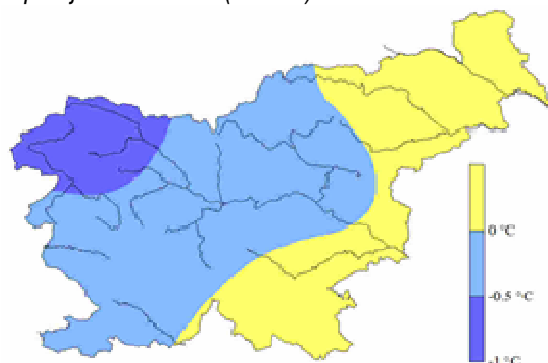
Preskrbljenost tal z vodo je bila v drugi dekadi junija zadovoljiva, v osrednji Sloveniji ob intenzivnih padavinah občasno celo presežna. Izjeme, z nekoliko slabšo preskrbo, so le plitva in peščena tla, kjer je bilo potrebno zelenjadnicam s plitvim koreninskim sistemom nekaj vode tudi dodati z namakanjem. Tla so bila v setveni globini nekoliko hladnejša od povprečja, tudi nekoliko višje temperature zraka bi dobro dele bujnejši rasti kmetijskih rastlin. V severovzhodni Sloveniji so ječmenovi posevki dozoreli, žanjci čakajo le še suhega in vročega vremena, da se bo zrnje ob žetvi lahko primerno osušilo. Napovedi zaenkrat kažejo, da bo suho in vroče poletno vreme prevladovalo v prvi polovici zadnje dekade junija.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Nestanovitno vreme z lokalnimi plohami in nevihtami se je iz prve junijske dekade zavleklo tudi v drugo dekadno. Temperature zraka so bile v večjem delu Slovenije rahlo podpovprečne, padlo pa je precej več dežja kot običajno, zabeležili smo kar nekaj intenzivnejših padavinskih dogodkov. V sredini dekade je na zahodu in deloma v osrednji Sloveniji v eni noči padlo tudi okrog 70 mm dežja. Temperature zraka so se v najtoplejših dneh na vzhodu povzpelle nad 28 °C, drugje so namerili stopinjo do dve manj, v višjih legah okrog 22 °C. Povprečne dekadne temperature zraka so bile v teh krajih stopinjo pod povprečjem, v osrednjem delu pol stopinje, na vzhodu pa za toliko nad povprečjem. Število sončnih ur je bilo v drugi junijski dekadi manjše kot običajno. Do 40 sončnih ur je bilo izmerjenih na severozahodu, drugod do 60, na Štajerskem še nekoliko več. Trajanje sončnega obsevanja je bilo na območju Štajerske za desetino manjše od povprečja, drugod za vsaj tretjino. Dežja je bilo nadpovprečno veliko povsod po državi. Padavine so se pojavljale predvsem v obliki krajevnih ploh in neviht, ki so bile pogoste skozi vso dekadno in so jih nekajkrat spremljali tudi močni nalivi. Na vzhodu Slovenije je količina padavin preseгла povprečne vrednosti do 50 %, delež se je proti zahodu še večal, padlo je vsaj še enkrat več padavin kot običajno, še več pa je bilo dežja na območju Posočja in Vipavske doline. Medtem ko so na vzhodu zabeležili od 30 do 50 mm padavin, je na zahodu in ponekod v osrednji Sloveniji padlo nad 100 mm dežja.

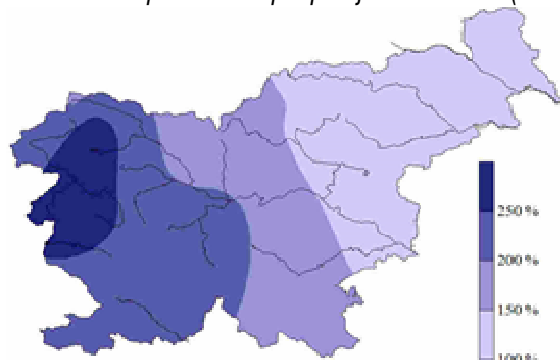
Dekadne povprečne temperature zraka, absolutne maksimalne in minimalne dnevne temperature zraka (T, °C) in odklon dekadne povprečne temperature zraka od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Tpovp	Tmax	Tmin
Bilje	19,8	26,0	11,8
Portorož let.	20,4	27,6	12,7
Ljubljana	18,6	26,3	13,0
Novo mesto	18,7	28,0	11,7
Celje	17,9	27,6	10,5
Maribor let.	19,0	29,0	10,6
Murska Sobota	18,8	28,1	11,3
Rateče	14,0	21,8	6,0
Slovenj Gradec	16,7	25,7	8,7

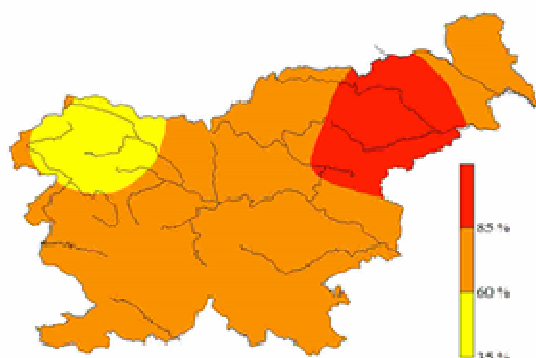
Dekadne vsote padavin (RR, v mm), število suhih in deževnih dni ter odklon vsote padavin od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	RR	suhi	deževni
Bilje	111,6	3	7
Portorož let.	60,6	3	7
Ljubljana	120,6	2	8
Novo mesto	70,3	4	6
Celje	64,1	1	9
Maribor let.	34,0	3	7
Murska Sobota	51,8	3	7
Rateče	93,5	2	8
Slovenj Gradec	78,7	2	8

Dekadne vsote ur sončnega obsevanja (ure), maksimalna dnevna vsota ur sončnega obsevanja ter odklon dekadne vsote od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Sončno obsevanje	Max
Bilje	59,9	13,8
Portorož let.	58,7	12,6
Ljubljana	57,6	12,6
Novo mesto	55,9	11,1
Celje	60,7	12,4
Maribor let.	68,9	13,1
Murska Sobota	62,5	10,9
Rateče	41,8	9,6
Slovenj Gradec	56,1	13,7

TEMPERATURA TAL

Povprečne temperature kmetijskih tal so se v globini 5 in 10 cm gibale med 19 in 21 °C, na Primorskem so bile nekoliko višje, med 22 in 23 °C. V primerjavi z dolgoletnim povprečjem so bila tla za okoli 1 do 2 °C, na Goriškem pa za 3,5 °C hladnejša. Najvišje dnevne temperature v globini 5 cm, (običajno izmerjene ob 14 uri) so se na Primorskem že približale 33 °C, drugod po Sloveniji pa so se povzpеле nad 25 °C. Najnižje zabeležene temperature tal pa so bile, na globini 5 cm v osrednji Sloveniji od 16 do okoli 18 °C, na severu države malo nad 14 °C, v globini 10 cm pa od 16 do 18 °C, na Primorskem skoraj do 19 °C. O hladnejših tleh od povprečja smo poročali že v tretji dekadi aprila in v vsem mesecu maju.

Dekadna povprečna temperatura tal, odklon od povprečja 2001–2010 ter absolutna maksimalna in minimalna temperatura tal v globini 5 in 10 cm (Tt, °C)

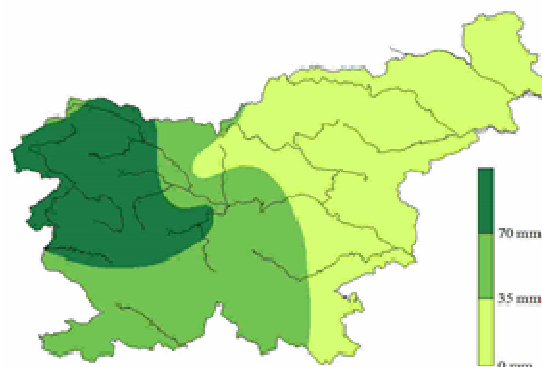
Postaja	5 cm				10 cm			
	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax
Bilje	22,2	-3,5	17,4	31,0	22,0	-3,5	17,8	28,2
Portorož let,	22,5	-2,1	18,2	32,5	22,3	-2,0	18,8	27,5
Ljubljana	20,6	-2,3	16,9	25,4	20,6	-1,7	17,6	24,0
Novo mesto	20,7	-1,5	16,6	25,9	20,3	-1,6	17,4	24,2
Celje	20,3	-2,1	16,1	23,6	20,2	-1,6	17,7	22,1
Maribor let,	21,3	-1,1	14,1	27,6	21,1	-0,9	17,0	24,6
Murska Sobota	21,0	-1,3	16,2	28,0	20,8	-1,4	16,8	27,2
Slovenj Gradec	19,5	-1,7	14,8	26,2	19,1	-1,9	15,6	23,0

VODNA BILANCA IN IZHLAPEVANJE

Vodna bilanca je bila ob obilici padavin v drugi junijski dekadi rahlo negativna le na mariborskem. Drugod je bila količina padavin precej večja od izhlapevanja. Največji vodni presežek je bil zabeležen v Ljubljani in sicer kar 84 mm. Drugod so se vodni presežki gibali v mejah od 10 pa do 70 mm. V zahodni in osrednji Sloveniji, kjer je bilo padavin največ, je bilo tudi odstopanje vodne bilance največje, tudi več kot 70 mm nad običajnimi vrednostmi.

Dekadne vsote meteorološke vodne bilance (VB, mm), evapotranspiracije (ET₀, mm), število dni z ET₀ > 5 mm/dan ter odklon dekadne meteorološke vodne bilance od povprečja 1981–2010 (na sliki)

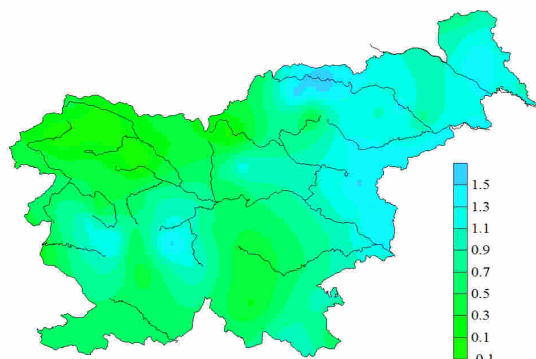
Postaja	VB	ET ₀	ET ₀ > 5 mm
Bilje	72,0	39,6	2
Portorož let,	20,8	39,8	2
Ljubljana	84,5	36,1	2
Novo mesto	35,5	34,8	1
Celje	28,1	36,0	1
Maribor let,	-8,9	42,9	3
Murska Sobota	13,3	38,5	1
Rateče	64,6	28,9	0
Slovenj Gradec	47,5	31,2	1

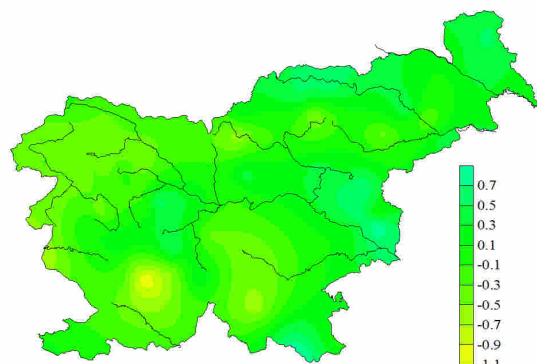
STANDARDIZIRAN PADAVINSKI INDEKS

SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

SPI1 (maj 2016)

SPI3 (marec – maj 2016)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %

STANJE RASTLIN

Preskrbljenost tal z vodo je bila vso dekada zadovoljiva, v sredini deкаде so močni nalivi ponekod povzročili zastajanje vode na površini tal, še posebno na Ljubljanskem barju ter drugod na nepropustnih tleh. Izjeme so bila le plitva in peščena tla na severovzhodu, še posebno na Ptujsko-Dravskem polju, kjer so se še pred dežjem zelenjadnice s plitvimi koreninami znašle v vodnem stresu in jih je bilo potrebno enkrat namakati. Za rast niso bile ugodne niti temperaturne razmere, saj so večinoma pod povprečjem vztrajale tudi temperature zraka. To je bilo še posebno očitno na severovzhodu države, kjer so koruzni posevki dosegli višino do okoli 50 cm, kar je nekoliko pod pričakovano višino ob normalnih rastnih pogojih v tem času. V tem delu Slovenije in na Primorskem je ječmen dozorel, žanjci čakajo suhega in vročega vremena. Pšenica je v mlečni zrelosti in spreminja bravo, kar napoveduje njen skorajšnji prehod v voščeno zrelost. Močni nalivi na ječmenu in pšenici niso povzročili večjega poleganja, več ga je bilo opaziti na rži, ki je višje rasti. Tudi drugod po državi se ječmen z zlato rumeno bravo posevkov bliža svoji polni dozorelosti, posledice močnih nalivov in ponekod tudi vetra pa so očitnejše. Vremenske razmere v drugi dekadi junija niso omogočale niti sušenja trave za seno. Močno izhlapevanje, ki omogoča hitro sušenje, se je le za dan ali dva povzpelo nad 5 mm. Trave so že odcvetele in pospešeno starijo ter izgubljajo krmno vrednost. Padavine so v pretekli dekadi močno ogrozile tudi pridelek goriških in briških češenj. Povečana omočenost listov ter visoka vlaga v zraku pa sta bili ugodni tudi za številne rastlinske bolezni, predvsem na Primorskem, kjer se bohotijo peronospora na vinski trti, pavje oko v oljčnikih in listne uši. Pogoste padavine v času cvetenja vinske trte lahko povzročijo slabo oplodnjo.

PETDNEVNA PROGNOZA VREMENA izdana dne 23. 6. 2016

SLOVENIJA	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja	Ponedeljek
Vreme/Pojavi					
Megla/Nevihte					
Pojavi			plohe	plohe	plohe
Tmax [°C]	31	32	31	28	24
Tmin [°C]	18	19	20	20	17
Veter					
Hitrost vetra [km/h]	< 7	0	0	7 .. 18	7 .. 18

Verjetnostna 10 dnevna modelska napoved vremena je dostopna na:
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/app/webmet/>
pod povezavami Vreme podrobneje /Modelska napoved/Verjetnostna napoved - 10 dni